

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Podstawy edukacji zdrowotnej
Wydział	Wydział Nauk Społecznych i Filologii
Kierunek	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	7 PRK
Poziom kształcenia	jednolite studia magisterskie
Forma studiów	studia niestacjonarne
Grupa zajęć	Edukacja zdrowotna (standard kształcenia: Nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I–III szkoły podstawowej)
Liczba punktów ECTS	2
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Liczba godzin ogółem	30 godz.
Cykl dydaktyczny	2020/2021 zimowy
Semestr studiów	6
Rok studiów	3
Profil kształcenia	praktyczny
Rok realizacji	2022/2023
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	prof. UAFM dr Danuta Skulicz (e-mail: dskulicz@uafm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	ECTS
6	10 godz.	20 godz.	2

2. Cele przedmiotu

C1	<p>Wiedza: Poznanie i zrozumienie współczesnych koncepcji i modeli zdrowia. Poznanie założeń i obszarów edukacji zdrowotnej. Poznanie idei i założeń promocji zdrowia w szkole.</p> <p>Umiejętności: Kształtowanie umiejętności diagnozowania i rozwijania umiejętności życiowych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności konstruowania programu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia.</p> <p>Kompetencje: Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie oraz zdrowie wychowanków.</p>
-----------	--

3. Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z dziedziny higieny i zdrowia

4. Opis efektów uczenia się

W1	Wiedza: Wiedza: Ma wiedzę dotyczącą: obszarów zdrowia, uwarunkowań i zagrożeń zdrowia, kształtowania umiejętności życiowych, jako fundamentu rozwijania i promocji zdrowia	EUK7_W17
U1	Umiejętności: Organizuje oraz obserwuje sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizuje je krytycznie, - posiada podstawowe umiejętności w zakresie analizy tekstów źródłowych dotyczących podstaw edukacji zdrowotnej - ocenia poglądy różnych autorów pedagogicznych piszących o edukacji zdrowotnej	EUK7_U13
K1	Kompetencje społeczne: Wykazuje postawę etyczną, dokonuje oceny własnych kompetencji, ma świadomość potrzeby wykorzystania zdobytej podczas studiów wiedzy pedagogicznej w działaniach społecznych i zawodowych	EUK7_KS5, EUK7_KS7

5. Treści programowe

Wykład (10 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 6)
Wyk1	Pojęcia związane z edukacją zdrowotną
Wyk2	Zdrowie jako wartość, czynniki warunkujące zdrowie
Wyk3	Cele współczesnej edukacji zdrowotnej; rodzaje i formy edukacji zdrowotnej
Wyk4	Potrzeby edukacji zdrowotnej dzieci i młodzieży
Wyk5	Kompetencje i zadania nauczyciela edukacji zdrowotnej
Wyk6	Idea szkół promujących zdrowie i realizacja projektu promocji zdrowia UNESCO

Ćwiczenia (20 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 6)
Cw1	Obszary tematyczne edukacji zdrowotnej :higiena osobista i otoczenia, bezpieczeństwo i pierwsza pomoc, żywność i żywienie, ruch w życiu człowieka, praca i wypoczynek, życie w rodzinie, psychologiczne i środowiskowe aspekty edukacji zdrowotnej, zdrowie psychospołeczne, edukacja seksualna, życie bez nałogów.
Cw2	Umiejętności życiowe – podstawą programu edukacji zdrowotnej w szkole. Omówienie wybranych koncepcji, znaczenie w kształtowaniu postaw, grupy i rodzaje umiejętności, wybór odpowiednich do kształtowania u dzieci i młodzieży.
Cw3	Edukacja zdrowotna w podstawach programowych. Struktura programu edukacji zdrowotnej, zasady konstruowania programu: wprowadzenie – filozofia programu, opis struktury, sformułowanie celów, struktura scenariuszy warsztatów edukacyjnych, ewaluacja – założenia i projekt, materiały pomocnicze, literatura.
Cw4	Szkoła promująca zdrowie, założenia, projekty, rola profilaktyki i promocji zdrowia w szkole. Przegląd realizowanych aktualnie programów szkół promujących zdrowie w Polsce.
Cw5	Zadania nauczycieli: respektowanie przepisów prawa oświatowego, holistyczne podejście w promocji zdrowia, aktywne podejście do realizowanych zadań edukacji zdrowotnej w szkole, przechodzenie od małych do dużych zmian, nauczyciel edukatorem zdrowia i innowatorem – wytrwały i konsekwentnie dążący do wyznaczonych do osiągnięcia celów.

6. Metody dydaktyczne

Wykład	
	Wykład informacyjny
Ćwiczenia	
M15	Praca nad projektami
M16	Praca w grupach
M20	Uczenie się w oparciu o problem

M23	Zajęcia praktyczne
-----	--------------------

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Wykład	10 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Ćwiczenia	20 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	
zapoznanie się z literaturą, przygotowanie projektu, Praca własna studenta,	20 godz.

Calkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	50 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2 ECTS

8. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia przedmiotu:

Warunkiem zaliczenia przedmiotu (zaliczenie końcowe) jest samodzielność studenta w wyborze publikacji do wykonania recenzji zgodnie ze wskazaniami prowadzącego, to jest krótki opis tekstu książki lub artykułów, przedstawienie własnego stanowiska w odniesieniu do omawianego przez autora publikacji obszaru zdrowia, oraz samodzielne zaproponowanie zadań do wykonania przez uczniów w ramach edukacji zdrowotnej.

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest aktywność i samodzielność w wykonywaniu prac wspólnych oraz kreatywność w wykonaniu prac indywidualnych, tj. prezentacji z zakresu wybranego obszaru zdrowia.

Wykłady (Egzamin końcowy / Zaliczenie końcowe)	
Na ocenę 5:	Recenzja wybranej samodzielnie książki z dziedziny promocji zdrowia. Na zakończenie recenzji - napisanie związanych tematycznie z treścią książki- zadań do wykonania przez dzieci w szkole w ramach warsztatów kształtowania umiejętności życiowych.
Na ocenę 4,5:	Recenzja wskazanej przez prowadzącego książki z dziedziny promocji zdrowia. Na zakończenie recenzji - napisanie związanych tematycznie z treścią książki- zadań do wykonania przez dzieci w szkole w ramach warsztatów kształtowania umiejętności życiowych.
Na ocenę 4:	Recenzja trzech wybranego samodzielnie artykułów z dziedziny promocji zdrowia. Na zakończenie recenzji - napisanie związanych tematycznie z treścią artykułu- zadań do wykonania przez dzieci w szkole w ramach warsztatów kształtowania umiejętności życiowych.
Na ocenę 3,5:	Recenzja dwu wybranych samodzielnie artykułów z dziedziny promocji zdrowia. Na zakończenie recenzji - napisanie związanych tematycznie z treścią artykułu- zadań do wykonania przez dzieci w szkole w ramach warsztatów kształtowania umiejętności życiowych.
Na ocenę 3:	Recenzja jednego wybranego samodzielnie artykułu z dziedziny promocji zdrowia. Na zakończenie recenzji - napisanie związanych tematycznie z treścią artykułu- zadań do wykonania przez dzieci w szkole w ramach warsztatów kształtowania umiejętności życiowych.

Ćwiczenia	
Na ocenę 5:	Duża aktywność i samodzielność na zajęciach. Wykonanie/ skonstruowanie i zaprezentowanie znaczącej części wspólnego programu promocji zdrowia w szkole. Prezentacja multimedialna wykonana przez studentkę/studenta w oparciu o lekturę na temat jednego obszaru tematycznego wybranego przez studentkę/studenta z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Lektura może być zaproponowana poza zamieszczonym zestawem literatury uzupełniającej.
Na ocenę 4,5:	Duża aktywność i samodzielność w skonstruowaniu i zaprezentowaniu części wspólnego programu promocji zdrowia w szkole. Prezentacja multimedialna wykonana samodzielnie i zaprezentowana na zajęciach.
Na ocenę 4:	Zadowalająca aktywność na ćwiczeniach (jedna nieobecność usprawiedliwiona) Wykonanie/ skonstruowanie i zaprezentowanie części wspólnego programu promocji zdrowia w szkole. Prezentacja multimedialna wykonana przez studentkę/studenta w oparciu o lekturę na temat jednego obszaru tematycznego wybranego przez studentkę/studenta z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Lektura samodzielnie wybrana.
Na ocenę 3,5:	Przeciętna aktywność na ćwiczeniach. Wykonanie/ skonstruowanie i zaprezentowanie części wspólnego programu promocji zdrowia w szkole. Prezentacja multimedialna wykonana przez studentkę/studenta w oparciu o lekturę obejmująca temat z jednego obszaru edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Wykorzystanie wskazanej przez prowadzącego lektury - podręcznika.
Na ocenę 3:	Miała aktywność na ćwiczeniach w trakcie wykonywania prac wspólnych. Wykonanie/ skonstruowanie i zaprezentowanie części wspólnego programu promocji zdrowia w szkole. Prezentacja multimedialna - kilka slajdów- wykonana z wykorzystaniem gotowej prezentacji wybranego obszaru edukacji zdrowotnej - ze źródła internetowego.

9. Literatura

Literatura podstawowa

1. B. Woynarowska, Edukacja zdrowotna. Podręcznik akademicki. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010. (Biblioteka KAAFM)
2. K. Borzucka – Sitkiewicz, Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna. Przewodnik dla edukatorów zdrowia. Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2006. (Biblioteka KAAFM)
3. B. Woynarowska (red.), Edukacja zdrowotna: podstawy teoretyczne, metodyka, praktyka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2017. (Biblioteka KAAFM)

Literatura uzupełniająca

1. W. Kojas (red.), Szkoła wobec problemów wychowania zdrowotnego w dobie globalizacji. Wydawnictwo UŚ Filia w Cieszyń 2001.
2. M. Kowalski, A. Gaweł, Zdrowie – Wartość - Edukacja, Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2007.
3. 5. Mariola Kwiatkowska-Łozińska, „Żyj bezpiecznie i zdrowo” : program profilaktyczno-wychowawczy edukacji zdrowotnej. - Kraków : Oficyna Wydawnicza Impuls, 2007.
4. Agnieszka Zalewska-Mele, (Nie)obecne kategorie w obszarze zdrowia człowieka, Kraków, Oficyna Wydawnicza Impuls, 2009.
5. 7. T. Koszczyca (red.) Aktywność ruchowa dzieci i młodzieży, Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu. - Wrocław : Wydawnictwo Akademii Wychowania Fizycznego, 2007.
6. J. Rodziewicz-Gruhn (red.), Biokulturowe uwarunkowania rozwoju, sprawności i zdrowia, Częstochowa : Wyższa Szkoła Pedagogiczna, 2003.
7. J. Bułska, Budowanie kompetencji zdrowotnych ludzi w środowisku ich życia : propozycje metodyczne dla pedagogów, nauczycieli, wychowawców i pracowników medycznych, wskazówki dla rodziców /. - Toruń : Wydawnictwo Edukacyjne "Akapit", 2008.
8. M. Kowalski, A. Gaweł, Zdrowie – Wartość - Edukacja, Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2007.
9. K. Żuchelkowska, K. Wojciechowska , Promocja zdrowia w edukacji dzieci przedszkolnych. Bydgoszcz 2000.
10. Cz. Lewicki , Edukacja zdrowotna: systemowa analiza zagadnień , Rzeszów : Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2006.
11. W. Błażejowski, Z. Ruszaj (red.), Pedagogiczne, psychologiczne i społeczne refleksje nad zdrowiem oraz skuteczna edukacją zdrowotną. Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno – Ekonomicznej im. Ks. Bronisława Markiewicza, Jarosław 2014.
12. Artykuły z czasopisma: „Promocja Zdrowia, Nauki Społeczne i Medycyna”.

Publikacje prowadzącego

1. D. Skulicz (red.), Zdrowie w edukacji elementarnej. Wprowadzenie do konstruowania programów autorskich, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2004. (Biblioteka KAAFM)

2. D. Skulicz, Zadania edukacji zdrowotnej w szkole w promowaniu zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, [w:] PRAKTYKI EDUKACYJNE W ŚRODOWISKU SPOŁECZNO - WYCHOWAWCZYM. BADANIA-INSPIRACJE-PROBLEMY. Redakcja naukowa: M. Kamińska, I. Szczęsna, Ł. Bartosiak, Adam Marszałek, 2021, s.519
3. D. Skulicz, Kształtowanie kompetencji społecznych zadaniem edukacyjnym w przygotowaniu dzieci i młodzieży do pokonywania zagrożeń w środowisku życia. [w:] Przestępczość Resocjalizacja Profilaktyka. Współczesne aspekty. Red. B. Zinkiewicz, Kraków 2020, s.229

Pomoce dodatkowe

AKTY PRAWNE:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2013 r., poz. 532)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 czerwca 2017 r. w sprawie dopuszczalnych form realizacji obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego (Dz.U. z 2017 r., poz. 1322)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu realizacji w szkołach środków towarzyszących o charakterze edukacyjnym, które służą prawidłowej realizacji programu dla szkół oraz upowszechniają wśród dzieci zdrowe nawyki żywieniowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 1659)

10. Informacja o osobach prowadzących zajęcia

Osoby prowadzące zajęcia

prof. UAFM dr Danuta Skulicz (e-mail: dskulicz@uafm.edu.pl)